Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
8 december 2022

Opgesteld door
Bestuurskern
Wegverkeersbeleid
Wegen en verkeersveiligheid

Beslistermijn
10-12-2022

Bijlage(n)
2

Aan Minister

nota

Nota Reactie op IPO-brief aan TK-commissie

Aanleiding

- Op 16 november 2022 organiseerde de TK-commissie voor IenW een rondetafelgesprek over betalen naar gebruik (BNG) met vertegenwoordigers uit wetenschap en consultancy. Provincies waren hier niet voor uitgenodigd.
- Het Interprovinciaal Overleg (IPO) heeft naar aanleiding van het rondetafelgesprek de commissie op 11 november een position paper gestuurd (bijlage 1).
- De commissie heeft tijdens haar procedurevergadering van 23 november besloten u te vragen een reactie te geven op het IPO-paper.

Geadviseerd besluit

In bijlage 2 vindt u een concept-brief waarin u reageert op de drie centrale aandachtspunten in het IPO-paper. De basis voor de antwoorden is reeds bekende informatie uit gepubliceerde onderzoeken en de hoofdlijnenbrief van 1 juli.

De brief is mede namens stas Van Rij. Indien u zich kunt vinden in de reactie, kan de brief (na akkoord van stas Van Rij) naar de TK worden gestuurd.

Kernpunten

Het IPO vraagt in het position paper aandacht voor:

1. Mogelijk grotere kostenverschillen tussen inwoners van landelijk en stedelijk gebied. Tijdens de begrotingsbehandeling IenW zijn vergelijkbare vragen gesteld over het mogelijk effect van BNG op inwoners van landelijk gebied (Van Haga, Van der Molen). In de huidige concept-brief wordt net als in antwoord op deze vragen verwezen naar de uitkomsten van het onderzoek naar varianten voor de tariefstructuur (17 november gedeeld met TK). Daaruit blijkt dat per auto in landelijk gebied gemiddeld niet meer maar minder kilometers gemaakt worden dan in stedelijk gebied (12.400 km vs. 13.000 km). In de brief wordt deze bevinding nader toegelicht. Net als in reactie op de TK-vragen is de voorlopige conclusie dat het op grond van de huidige onderzoeksresultaten niet verwacht wordt dat automobilisten in landelijk gebied door BNG gemiddeld hogere kosten gaan betalen dan automobilisten uit steden. In 2023 wordt vervolgonderzoek uitgevoerd om de effecten op koopkracht en eventuele verdelingseffecten nader in beeld te krijgen.
2. Optimale benutting van het CO2-effect. Het IPO geeft aan dat in de KEV nog geen CO2-effect is opgenomen voor BNG, terwijl provincies optimale

benutting van CO2-potentieel bepleiten. In de concept-brief wordt uitgelegd dat de uitwerking verloopt cf. de planning in de eerste hoofdlijnenbrief en dat in de uiteindelijk verkozen tariefstructuur de doelen en uitgangspunten in het coalitieakkoord leidend zullen zijn.

3. Een volwaardig alternatief belastinggebied voor provincies. Het IPO verwijst naar het financiële belang van de opcenten voor provincies. In de brief wordt aangegeven dat er nog geen keuze is gemaakt over de toekomst van de opcenten. Wel is aangegeven dat het niet meenemen van de opcenten een neerwaarts effect op de CO2-reductie heeft. Verder is aangegeven dat provincies nadrukkelijk betrokken worden bij de besluitvorming hierover.

Krachtenveld
Het IPO is een belangrijke stakeholder bij betalen naar gebruik. Het IPO wordt bij de opcenten nadrukkelijk betrokken in de besluitvorming.

Het IPO pleit in stakeholderbijeenkomsten consequent voor differentiatie binnen BNG naar tijd en plaats, terwijl dit in het coalitieakkoord nadrukkelijk is uitgezonderd.

Toelichting

Politieke context
Het verzoek om een reactie op het IPO-paper komt uit de Tweede Kamer. Het IPO-paper raakt aan verschillende politieke thema's binnen BNG (inkomenseffecten, CO2-effect, opcenten).

Financiële/juridische overwegingen
Er zijn nu geen financiële of juridische overwegingen.

Strategie
Het is nuttig om de Tweede Kamer nog iets uitgebreider dan in antwoord op de begrotingsvragen mee te nemen in de op het eerste oog contra-intuïtieve bevindingen rond kilometrages per auto voor landelijk en stedelijk gebied.

Uitvoering en gevolgen voor de maatschappij
Deze reactie op het IPO-paper heeft geen directe consequenties voor uitvoering of maatschappij. Er wordt in de eerste maanden van 2023 vervolgonderzoek gedaan om een breder beeld te verkrijgen van inkomenseffecten als gevolg van BNG.

Communicatie
Geen acties nodig.

Voorgaande ontwikkelingen en alternatieven
De onderzoeken zijn input voor besluitvorming in het voorjaar van 2023.

Duurzaamheid
CO2-reductie is een van de twee doelen voor BNG.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Position paper IPO	Aandachtspunten bij BNG
2	Concept-brief met reactie op de aandachtspunten van het IPO	Zie hierboven bij kernpunten

Datum
8 december 2022

Opgesteld door
Bestuurskern
Prog.dir. Duurzame Mobiliteit
Duurzame Mobiliteit

Aan
Minister